

Nasjonal samarbeidsgruppe for medisinsk og helsefaglig forskning (NSG)**Referat fra møtet 3. desember 2007****Tid:** 3. desember 2007 kl. 10 – 17**Sted:** Radisson SAS Airport Hotell, Gardermoen

Tilstede:	Bente Mikkelsen (leder)	<i>Helse Sør-Øst RHF</i>
	Erlend B. Smeland	<i>Helse Sør-Øst RHF</i>
	Ole Sejersted	<i>Helse Sør-Øst RHF</i>
	Tove Strand	<i>Helse Sør-Øst RHF (fra kl. 14.00)</i>
	Tove Klæboe Nilsen	<i>Helse Nord RHF</i>
	Finn Henry Hansen	<i>Helse Nord RHF</i>
	Odd Søreide	<i>Helse Vest RHF</i>
	Einar Vandvik	<i>Helse Midt-Norge RHF</i>
	Gudmund Marhaug	<i>Helse Midt-Norge RHF</i>
	Arnfinn Sundsfjord	<i>Universitetet i Tromsø</i>
	Anne Husebekk	<i>Universitetet i Tromsø</i>
	Haakon Breien Benestad	<i>Universitetet i Oslo</i>
	Sigbjørn Fossum	<i>Universitetet i Oslo</i>
	Gerd Kvale	<i>Universitetet i Bergen</i>
	Helge Wiig	<i>Universitetet i Bergen</i>
	Stig Slørdahl	<i>NTNU</i>
	Maiken Engelstad	<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>
	Berit Nereng	<i>Kunnskapsdepartementet</i>
	Finn-Hugo Markussen	<i>Kunnskapsdepartementet</i>
	Hilde Jerkø	<i>Norges forskningsråd</i>
	Mari Nes	<i>Norges forskningsråd</i>
	Camilla Stoltenberg	<i>Folkehelseinstituttet</i>
	John-Arne Røttingen	<i>Kunnskapssenteret</i>
	Karianne Johansen	<i>Kunnskapssenteret</i>
	Lars Nygård	<i>Høgskolen i Sør-Trøndelag</i>
	Monica Nortvedt	<i>Høgskolen i Bergen</i>
Sekretariatet:	Øystein Krüger	<i>Helse Sør-Øst RHF</i>
	Randi Vad (referent)	
Spesielt inviterte:	Ole Wiig	<i>NIFU STEP</i>
	Rolf Reed	<i>Universitetet i Bergen</i>
	Berit Mørland	<i>Kunnskapssenteret</i>

Sak 14/07 Godkjenning av saksliste og innkalling.

Innkallingen og dagsorden for møtet ble godkjent.

Det ble påpekt at sakspapirer bør sendes ut tidligere.

NSG er en svært viktig forskningsarena, som kan bidra til å løfte norsk forskning. Bedre koordinering av strategiarbeidet hos alle aktørene vil kunne legge premisser for en mer helhetlig og samlet forskningspolitikk. Bedre samordning av forskningen kan også føre til at norske forskningsmiljøer i større grad kan nyttiggjøre seg av midler fra EU-systemet.

Sak 15/07 Godkjenning av referater.

Referatene fra møte i NSG 13. juni 2007 og telefonmøte i arbeidsutvalget for NSG 21. september 2007 ble godkjent.

Sak 16/07 NSG - sammensetning, mandat og arbeidsform.

NSG behandlet notatet vedrørende formell sammensetning av NSG og arbeidsutvalget for NSG (vedlegg 3), og var omforent om følgende sammensetning av NSG:

- 8 representanter fra Universitetene:
  - 2 representanter fra Universitetet i Oslo
  - 2 representanter fra Universitetet i Bergen
  - 2 representanter fra Universitetet i Tromsø
  - 2 representanter fra Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
- 10 representanter fra RHFene (+ leder):
  - 2 representanter fra Helse Nord RHF
  - 2 representanter fra Helse Midt-Norge RHF
  - 2 representanter fra Helse Vest RHF
  - 4 representanter fra Helse Sør-Øst RHF i tillegg til leder
- 1 representant fra Sosial- og helsedirektoratet
- 1 representant fra Kunnskapssenteret
- 2 representanter fra Norges forskningsråd
- 1 representant fra Folkehelseinstituttet
- 2 representanter fra høgskolene
- 1 observatør fra Helse- og omsorgsdepartementet
- 1 observatør fra Kunnskapsdepartementet.
- 2 brukerrepresentanter

Totalt: 30 medlemmer.

AD-møtet for RHFene har gitt tilslutning til at Helse Sør-Øst RHF skal ha 4 representanter i NSG i tillegg til leder.

Alle parter har rett til å spille inn saker til NSG, men det ønskes primært saker fra samarbeidsorganene. I tillegg oppfordres alle samarbeidsorganene om å tilpasse møtekalenderen sin slik at de kan behandle sakene i sine ansvarlige organer før de oversendes NSG.

Det bør vurderes om ledelsen av NSG skal roteres mellom universitetene og RHFene. Helse Sør- Øst RHF leder NSG i 2008 og 2009.

Sekretariatet får i oppdrag å synliggjøre arbeidet i NSG på web.

Vedtak:

1. *Sammensetningen av NSG endres i henhold til forslaget fra arbeidsutvalget og suppleres med to brukerrepresentanter, mens Norges forskningsråd deltar med 2 representanter. Mandatet revideres i tråd med ny sammensetning av NSG.*
2. *Det formaliseres en ordning med faste vararepresentanter.*

Sak 17/07 Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering.

Berit Mørland, *Kunnskapssenteret*, orienterte om Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering i helsetjenesten. Rådet ble oppnevnt av Helse- og

omsorgsdepartementet i 2007, og er et rådgivende organ som består av 26 medlemmer. Mandatet for rådet er forankret i Nasjonal helseplan (2007 – 2010). Presentasjonen er vedlagt referatet.

Fra årsskiftet etableres det et eget nettsted for rådet:
www.kvalitetogprioritering.no

NSG vil bli invitert til å presentere seg for rådet våren 2008.

Sak 18/07 Biobanker og registre

Rolf Reed, *Universitetet i Bergen*, presenterte en foreløpig versjon av rapporten "*Utnyttelse av norske humane biobanker*", fra den nasjonale prosjektgruppen som har sett på hvordan man kan få til en mer effektiv bruk av biobanker for både forskningsmessige og næringsmessige formål. Rapporten skal behandles i Divisjonsstyret for vitenskap i Norges forskningsråd 13. desember før den sendes ut på høring.

Visjonen og det overordnede mål er at norske biobanker skal fungere som én nasjonal og felles biobank med desentralisert lokalisering av biologisk materiale. Som et av virkemidlene i den retningen har prosjektgruppen foreslått at det opprettes et permanent råd kalt *Nasjonalt råd for biobanker og helsedata for forskning*, som organiseres under NSG. Rådet skal rapportere til NSG, som så rapporterer videre til de institusjonene som deltar i NSG og til Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet. Presentasjonen er vedlagt referatet.

NSG stiller seg positive til innstillingen. Det ble påpekt at det er behov for en viss institusjonell kontroll av biobankene, og en klarere grenseoppgang mellom diagnostiske biobanker og forskningsbiobanker. Samtidig vil finansieringen av dette prosjektet by på utfordringer. Det ble også reist noen spørsmål rundt koblingen til kvalitetsregistre.

Det ble også vist til rapport fra et utvalg nedsatt av Samarbeidsorganet Helse Sør-Øst RHF og Universitetet i Oslo vedrørende et regionalt biologisk ressurscenter for medisinsk forskning (rapporten var vedlagt sakspapirene). Rapporten sendes ut på høring til alle helseforetak/sykehus i Helse Sør-Øst RHF, Universitetet i Oslo og høgskolene i regionen.

Sak 19/07 Nasjonale forskningssatsinger.

Alvorlige psykiske lidelser

Skrivegruppen for dette tema har laget en planskisse for nasjonal satsing på forskning innen alvorlige psykiske lidelser. Utkastet er behandlet av alle de fire samarbeidsorganene i november 2007. Det var enighet om at skissen bør utvikles videre fra sin nåværende form, og at det bør utarbeides et revidert notat basert på kommentarene som framkom i møtet. Dette gjelder spesielt:

- en bedre beskrivelse av nettverksmodell basert på eksisterende forskning.
- tydeligere avklaring mot Norges forskningsråds program innen psykisk helse.
- en ytterligere spesifisering av grenseflaten mot NevroNor.

Gruppen må i tillegg sikre at arbeidet er bredt godt forankret i alle helseregioner.

Helsetjenesteforskning

Helse Nord RHF har tatt initiativ til å fremme helsetjenesteforskning som et nytt nasjonalt satsingsområde innen forskning.

UNIKARD

Unikard har definert tre satsingsområder: Hjertesvikt, epidemiologi og hjerte-kirurgi. Det er tatt kontakt med NFR om å utarbeide en finansieringsplan.

NevroNor

NevroNor har så langt hatt to utlysninger. For 2008 vil det bli lagt vekt på tiltak som fremmer nettverksbygging og tverrfaglig samarbeid.

Arbeidsutvalget for NSG vil til neste møte lage et notat vedrørende prinsipielle spørsmål rundt hva et nasjonalt satsingsområde innen forskning skal innebære.

Vedtak:

1. NSG mener at planskissen for nasjonal satsing innen alvorlige psykiske lidelser i sin nåværende form ikke fyller premissene for et nytt nasjonalt satsingsområde innen medisinsk og helsefaglig forskning. En utvidet skrivegruppe bes om å lage et revidert notat basert på innspillene fra møtet.
2. NSG mener at det er et stort kunnskapsbehov innen helsetjenesteforskning, og ber Helse Nord RHF om å utarbeide et mer fullstendig notat vedrørende en evt. satsing innen dette området.
3. NSG tar statusrapporten fra Unikard til orientering, og gir sin tilslutning til at Ole Sejersted tar over som leder av arbeidsgruppen for UNIKARD, og at gruppen suppleres med en representant fra henholdsvis Folkehelseinstituttet og Nasjonalforeningens hjerte- og karråd.
4. NSG tar statusrapporten fra NevroNor til orientering.

Sak 20/07 Kvalitetssikring av forskning, behov for samordning

Sigbjørn Fossum, *Universitetet i Oslo*, orienterte om saken. Presentasjonen er vedlagt referatet.

Universitetet i Oslo har utarbeidet en tiltaksplan for å forebygge vitenskapelig uredelighet. Det er ønskelig at helsesektoren og universitetssektoren kommer til enighet om felles regler for kvalitetssikring av medisinsk og helsefaglig forskning.

Se tiltaksplanen: <http://www.uio.no/forskning/hverdag/forskningsetikk/>

Se forskningshåndboken utarbeidet i samarbeid mellom forskere ved Ullevål universitetssykehus HF og Haukeland universitetssykehus HF: http://www.ullevaal.no/modules/module_123/proxy.asp?D=2&C=694&I=7098&mids=a278a504a

Sak 21/07 Behov for offentlig initierte og finansierte studier for å understøtte prioriteringsbeslutninger.

John-Arne Røttingen, *Kunnskapsenteret*, innledet diskusjonen med en kort introduksjon til saken. Målsetningen med en slik finansieringsordning er at beslutningstakere kan sikre at prioriterte spørsmål av betydning for bruk av medisinsk teknologi innenfor helsetjenesten blir belyst og dokumentert

Denne saken har vært behandlet i Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering flere ganger, samt en gang i de regionale samarbeidsorganene. Saken har blitt

sendt ut på høring med svarfrist 15.12.07.

De regionale samarbeidsorganene har gitt tilbakemelding om at denne saken anses som viktig, men at det ikke er rom for å finansiere slike prosjekter innenfor de nåværende rammene for forskning. Saken bør dessuten spisses ytterligere.

Kunnskapscenteret oppfordres til å sende ut et nytt høringsbrev med spissede problemstillinger og forlenget svarfrist.

Sak 22/07 Høyspesialiserte funksjoner og kompetansesentre.

Odd Søreide, *Helse Vest RHF*, og Stig Slørdahl, *NTNU*, introduserte saken.

Det er et nasjonalt mål å sikre lik tilgang til og bruk av landsfunksjoner, flerregionale funksjoner og evt. formalisere overnasjonale tilbud om høyspesialisert pasientbehandling. RHFene har utarbeidet et felles forslag til en helhetlig plan for framtidig organisering av høyspesialiserte tjenester. Rapporten er vedlagt referatet.

I tillegg arbeides det med en helhetlig plan for nasjonale kompetansesentra for spesialisthelsetjenesten, herunder nasjonale medisinske kompetansesentre og kompetansesentre for sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger. Vilkårene for forskning innen disse feltene må avklares, likeledes oppfølging og rapportering av forsknings- og utviklingsaktiviteten.

Det ble fremmet et sterkt ønske om avklaring fra Helse- og omsorgsdepartementet i denne saken, og et behov for opprydning og samlet prinsipper for organisering. HOD's representant lovet å komme snarlig tilbake til denne saken.

Sak 23/07 Ressurskartlegging av forskning ved helseforetakene.

Ole Wiig, *NIFU STEP*, presenterte hovedkonklusjonene fra kartleggingen av ressursbruk til forskning ved helseforetakene i 2006. Til neste år er det planer om å utvide prosjektet til bl.a. også å gjelde kartlegging av utviklingsarbeid. Presentasjonen er vedlagt referatet. Rapporten er nå lagt ut på HOD sine hjemmesider (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/tema/Sykehus/Nasjonal-kartlegging-av-ressursbruk-til-.html?id=440467>).

Sak 24/07 Endringer i helseforskningssystemet i Storbritannia.

Maiken Engelstad, *Helse- og omsorgsdepartementet*, orienterte om tiltakene for å bygge opp en sterkere infrastruktur for helseforskning i Storbritannia. Presentasjonen er vedlagt referatet.

Sak 25/07 Møteplan for NSG 2008.

Følgende møteplan ble vedtatt:

- Fredag 23. mai kl. 9.30 – 15.30
- Fredag 12. desember kl. 9.30 – 15.30

Sak 26/07 Eventuelt.

Erlend B. Smeland, *Helse Sør-Øst RHF*, informerte kort om arbeidet med å utforme en ny forskningsstrategi i Helse Sør-Øst RHF. Presentasjonen er vedlagt referatet.

8. januar 2008